

K prepisu kórejčiny v Pravidlách slovenského pravopisu

V Pravidlách slovenského pravopisu (PSP) sú na stranách 90 – 91 uvedené pravidlá prepisu (transkripcie) kórejského jazyka do slovenčiny. V pravidlách sa píše: „Pri prepise... si vypomáhame aj niektorými cudzími znakmi: **ö, ů, ü, ö, w**. Z toho prvé dve písmená sa zachovávajú len vo vedeckom prepise...“. Čiže podľa PSP by sme vo vedeckom prepise kórejčiny mali okrem „známych“ písmen používať aj **ö** a **ü** (**o** a **u** s mäkčeňom). Ďalej sa v PSP porovnávajú štyri rôzne prepisy, McCunov-Reischauerov (v PSP nazvaný „anglický“), slovenský (podľa PSP), ruský (pravdepodobne ide o tzv. systém Konceviča) a „kórejský“.

V akademických kruhoch je jednoznačne najrozšírenejší McCunov-Reischauerov prepis (treba ale spomenúť, že tento prepis nie je jednoznačne kodifikovaný a existuje veľa rôznych variantov, používaných v rôznych situáciách). V tomto prepise sa kórejské hlásky **ㅓ** a **ㅜ** prepisujú ako **ö** a **ü** (**o** a **u** s breve). Diakritické znamienko breve je širšie, zaoblené, na rozdiel od mäkčeňa, ktorý má ostrý hrot a je užší. Tieto dve znamienka nie je vhodné zamieňať, napríklad pri použití breve namiesto mäkčeňa v slovenských textoch by sme oprávnené takýto text mohli považovať za chybný. V hánjü pinyin prepise čínštiny sa mäkčeň používa na označenie tretieho, nízkeho klesajúco-stúpajúceho tónu. Vzhľadom na (z pohľadu problematiky neznalého slovenského čitateľa) podobnosť kórejčiny a čínštiny je dôležité nezamieňať rôzne diakritické znamienka, aby sme predišli prípadným zmatkom a omylom.

Hoci je možné, že v PSP sa popisuje nejaký osobitný slovenský vedecký prepis kórejčiny, zdá sa pravdepodobnejšie, že autori PSP mali naozaj na mysli práve McCunov-Reischauerov prepis (alebo jeho slovenský variant), a použitie mäkčeňa namiesto breve má na svedomí tlačiarenský škriatok. Naozaj, v porovnávajúcej tabuľke sa v anglickom (t. j. McCunovom-Reischauerovom) prepise tiež používajú **ö** a **ü** (s mäkčeňom).

„Kórejský“ prepis nie je v PSP okrem tabuľky vôbec spomenutý, predpokladáme, že čitatelia nemajú jasno v tom, o aký prepis ide. Po preskúmaní tabuľky sa zdá, že ide pravdepodobne o tzv. revidovanú romanizáciu kórejčiny (국어의 로마자 표기법), zavedenú ako oficiálny systém prepisu do latinky v Kórejskej republike (Južná Kórea) v roku 2000. Podotýkame, že v Kórejskej ľudovodemokratickej republike je oficiálnym systémom vlastná verzia McCunovho-Reischauerovho prepisu, a teda paušálne označenie prepisu ako „kórejský“ je nenáležité.

Navrhuje v ďalšom vydaní Pravidiel slovenského pravopisu zmeniť písmená **ö** a **ü** na správnejšie **o** a **u**, a uviesť, podľa možnosti s odkazom na relevantnú literatúru, aký konkrétne „kórejský“ prepis je uvedený v porovnávajúcej tabuľke. Podobne navrhujeme spomenúť aj zdroj ruského prepisu.

Literatúra

Pravidlá slovenského pravopisu. 3., upravené a doplnené vydanie. Red. M. Považaj. Bratislava: Veda 2000.

McCune, George McAfee – Reischauer, Edwin Oldfather: Romanization of the Korean Language. In: Transactions of the Korea Branch of the Royal Asiatic Society, 1939, č. 29, s. 1–55.

Guideline for the Romanization of Korean (Democratic People's Republic of Korea). Eighth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. Berlin, 27. 8. – 5. 9. 2002. E/CONF.94/INF.72

New Romanization System of Korean (Republic of Korea). Eighth United Nations Conference on the Standardization of Geographical Names. Berlin, 27. 8. – 5. 9. 2002. E/CONF.94/INF.68

Концевич, Лев Рафаилович: Правила передачи корейских имен, названий и терминов. In: Правила издания серии «Памятники письменности Востока». Москва: 1966, s. 55–66.